

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕЛІНГВІСТИЧНИХ ЗВО

УДК 378.147=111

САМОКОНТРОЛЬ РІВНЯ ВОЛОДІННЯ МАЙБУТНІМИ ЕКОНОМІСТАМИ АНГЛОМОВНИМИ ПРОДУКТИВНИМИ КОМПЕТЕНТНОСТЯМИ

Биконя О. П., Іванишина В. П.

oksanabikonya@ukr.net, veraivanyshyna@ukr.net

Академія Державної пенітенціарної служби України

Дата надходження 25.11.2018. Рекомендовано до друку 26.11. 2018.

Анотація. У статті розглянуто питання самоконтролю рівня володіння майбутніми економістами англomовними продуктивними компетентностями у діловому спілкуванні засобами мультимедійного посібника під час самостійної позааудиторної діяльності студентів. Зазначено, що під час самостійного позааудиторного навчання доцільно здійснювати поточний і модульний (рубіжний) самоконтроль рівня володіння майбутніми економістами англomовними компетентностями у діловому говорінні та письмі. Обґрунтовано засоби самоконтролю та самооцінювання рівня володіння майбутніми економістами англomовними продуктивними компетентностями. Запропоновано етапи самоконтролю. Визначено критерії оцінювання рівня сформованості вмінь ділового діалогічного й монологічного мовлення та письма для здійснення самоконтролю й самооцінювання результатів самостійної позааудиторної діяльності.

Ключові слова: самоконтроль, самостійна позааудиторна робота, ділова англійська мова, майбутні економісти, мультимедійний посібник.

Биконя О. П., Іванишина В. П. Академія Государственной пенитенциарной службы Украины
Самоконтроль уровня владения будущими экономистами англоязычными продуктивными компетентностями

Аннотация. В статье рассмотрены вопросы самоконтроля уровня владения будущими экономистами англоязычными продуктивными компетентностями в деловом общении средствами мультимедийного пособия во время самостоятельной внеаудиторной деятельности студентов. Отмечено, что при самостоятельном внеаудиторном обучении целесообразно осуществлять текущий и модульный (рубежный) самоконтроль уровня владения будущими экономистами англоязычными компетентностями в деловом говорении и письме. Обоснованы средства самоконтроля и самооценки уровня владения будущими экономистами англоязычными продуктивными компетентностями. Предложены этапы самоконтроля. Определены критерии оценки уровня сформированности умений деловой диалогической и монологической речи и письма для осуществления самоконтроля и самооценки результатов самостоятельной внеаудиторной деятельности.

Ключевые слова: самоконтроль, самостоятельная внеаудиторная работа, деловой английский язык, будущие экономисты, мультимедийное пособие.

Bykonya O. P., Ivanyshyna V. P. Academy of the State Penitentiary Service of Ukraine
Self-control of future economists' English productive competences

Abstract. Introduction. Self-control is an integral part of the learning process. The problem of self-control of the foreign language communicative competence using different means of learning has been studied by many scientists. However, the issue of self-control of the English productive competences formation in the process of prospective economists' independent extracurricular individual work within the course "Business English Communication" using multimedia textbook has not considered. **Purpose.** The article is to determine self-control of prospective economists' English productive competences while using multimedia textbook at their independent extracurricular individual work. **Methods.** It is reviewed the studies on methodological problems of self-control

of prospective economists' English productive competences while using multimedia textbook. It is proposed to carry out formative and summative self-control while using multimedia textbook during prospective economists' independent extracurricular individual work within the course "Business English Communication". **Results.** It is noted that for formative and summative self-control with the help of multimedia textbook the prospective economists must fill in the following tables: *Self-assessment Checklist of Business Spoken and Written English Skills, Plans and Achievements*; and make up their own portfolio with oral (*Records*) and written (*Downloads*) work. This article defines the stages of this self-control. **Conclusion.** To sum up, it has been determined that it is necessary for students to carry out formative and summative self-control, make up their own portfolio with oral and written work and the above-mentioned tables. In the prospective economists' independent extracurricular individual work within the course "Business English Communication" the self-control should be carried out in three stages.

Key words: self-control, independent extracurricular self-study work, future economists, Business English, multimedia textbook.

Постановка проблеми. Підготовка сучасного фахівця економічного профілю в умовах високого рівня інформатизації суспільства потребує від майбутніх економістів не тільки ґрунтовної професійної підготовки, здатності до творчості, рефлексії і продуктивності, але й здатності корелювати власну навчальну діяльність і поведінку протягом ділового спілкування англійською мовою (АМ), свідомо контролювати, порівнювати й аналізувати свої дії тощо. Самоконтроль є невід'ємною частиною процесу навчання АМ і, зокрема ділової англійської мови (ДАМ).

Результатом самоконтролю є самокорекція як вагоме для студента інтелектуальне вміння, необхідне для ефективного оволодіння англійськими навичками і вміннями, оскільки студент самостійно й усвідомлено виправляє зроблену ним самим помилку (Конишева, 2004). Самоконтроль і самокорекція можуть здійснюватися як на занятті з АМ і ДАМ, так і під час організації самостійної позааудиторної роботи студентів (СПРС) з використанням різних засобів навчання.

СПРС економічних спеціальностей доцільно організовувати для оволодіння діловим англійським спілкуванням, передусім говорінням і письмом, з використанням мультимедійного посібника (МП). У цьому посібнику надається інформація про ділове англійське усне та писемне спілкування, забезпечуються неперервність і повнота процесу навчання ділового англійського говоріння й письма, різні форми контролю, в тому числі й самоконтроль, результатів навчальних досягнень студентів і визначених стратегій керування їхньою навчально-пізнавальною діяльністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему самоконтролю рівня володіння іншомовними компетентностями з використанням різних засобів навчання розглядали у своїх роботах такі вчені, як В.С. Аванесов, Н.І. Бичкова, Н.Ю. Гутарева, І.О. Зимня, В.П. Іванишина, О.Г. Квасова, А.В. Конишева, С.Ю. Ніколаєва, О.П. Петрашук, Е.С. Полат, Ю.О. Семенчук, С.М. Степашенко, О.Б. Тарнопольський, О.О. Українська, М.Б. Челишкова, С.П. Шатілов, J.Ch. Alderso, L.F. Bachman, J. Boyle, R. Carter, M. McCarthy, F. Davidson, R. Ellis, A.S. Palmer, M. Lewis, L. Taylor, C.J. Weir та ін. Проте питання проведення самоконтролю рівня володіння майбутніми економістами англійськими продуктивними компетентностями у діловому спілкуванні з використанням МП висвітлено недостатньо.

Отже **метою статті** є обґрунтування необхідності самоконтролю рівня володіння майбутніми економістами англійськими продуктивними компетентностями у діловому спілкуванні з використанням МП під час їхньої самостійної позааудиторної діяльності.

Основні результати дослідження. Протягом самостійного позааудиторного навчання ділового говоріння та письма з використанням МП доцільно здійснювати поточний і модульний (рубіжний) самоконтроль результатів СПРС. Розглянемо ці види самоконтролю з використанням МП.

Для здійснення *поточного самоконтролю* у СПРС засобами МП пропонуємо надавати студентам ключ для самоконтролю: вербальні й невербальні, аудіо-, відео- й друковані ключі. В них надається *пряма відповідь* (у разі однозначної відповіді), *“модель” відповіді* (взірець форми виконання операції), *короткий коментар*, *правило* або *посилання на правило* (наприклад, поради для ділового усного та писемного спілкування англійською мовою (Golden Rules for Businessmen) або *вправа*, яку раніше виконували студенти в МП. Ключем у МП може бути фонограма, відеофонограма або картинка-підказка.

Ключі вбудовуються в МП, щоб студент мав можливість ознайомитись з ними *після* виконання відповідної вправи / завдання. Від цього залежить ефективність подальшого самостійного позааудиторного навчання ДАМ, але існує ймовірність, що окремі студенти можуть скористатися ключами під час виконання завдання і самоконтроль не реалізується.

Передбачається, що під час самостійного опанування певного модуля студенти створюють папки з файлами своїх усних (My records) і письмових робіт (My Downloads). Ці файли студент зазвичай архіває і передає викладачеві за допомогою електронної пошти, чату, Skype, компакт-диска чи флеш-карти.

Під час самостійного позааудиторного навчання говоріння та письма здійснюється самоконтроль, самокорекція та самооцінювання результатів СПРС. Засобом самоконтролю та самооцінювання рівня володіння англійськими компетентностями у діловому говорінні та письмі є *таблиця самооцінювання (Self-assessment)* (рис. 1).

Self-assessment			
Таблиця самооцінки B2.2			
Self-assessment Checklist of Business Spoken and Written English Skills			
Позначте варіант відповіді таким чином: Якщо Так 😊, фіксуєте у таблиці «+»; якщо Ні 😞, вставте у таблицю «-».			
Module 2. Ділові телефонні контакти (Business telephone calls)			
Професійні уміння, які я можу здійснювати діловою англійською мовою. <i>Professional skills I can do in Business English</i>	Я вмів до початку цього циклу <i>I could do before this Unit</i>	Я навчився після опрацювання цього циклу <i>I have learned after gained this Unit</i>	Мені ще треба працювати <i>I should improve</i>
Діалогічне мовлення <i>Spoken interaction</i>			
Я вмю вільно почати телефонну розмову, враховуючи необхідний реєстр. <i>I can successfully start a telephone talk, communicating with the necessary degree of fluency and appropriate use of register.</i>	☐	☐	☐
Я вмю вільно підтримувати телефонну розмову, враховуючи необхідний реєстр. <i>I can successfully maintain a telephone talk, communicating with the necessary degree of fluency and appropriate use of register.</i>	☐	☐	☐
Я вмю успішно завершити телефонну розмову, враховуючи необхідний реєстр. <i>I can successfully close a telephone talk, communicating with the necessary degree of fluency and appropriate use of register.</i>	☐	☐	☐
Я можу грамотно, досить спонтанно й невимушено спілкуватись із закордонними партнерами по телефону, використовуючи відповідну термінологію. <i>I can communicate with foreign partners on phone spontaneously and fluently with good grammar control, using needed terminology.</i>	☐	☐	☐
Я можу інтерпретувати по тону голосу ділового партнера його настрій протягом ділової телефонної розмови. <i>I can interpret the mood of my business partner while he is speaking on phone.</i>	☐	☐	☐
Я можу брати участь у неформальній телефонній розмові з носіями мови. <i>I can take part in an informal telephone conversation with native speaker.</i>	☐	☐	☐
Я можу на основі телефонного повідомлення побудувати діалог. <i>I can make up a dialogue using a phone message.</i>	☐	☐	☐

Рис. 1. Приклад таблиці самооцінювання в мультимедійному посібнику

У таблиці є контрольні листи самооцінювання, де подано перелік комунікативних умінь в англійськом діловому спілкуванні, які студенти мають оцінити за шкалою “Я вмів до початку цього модуля”, “Я навчився після опрацювання цього модуля”, “Мені ще треба працювати”. На початку опрацювання розділу (*Unit*) таблиця самооцінювання (*Self-assessment Checklist of Business Spoken and Written English Skills*) дає змогу здійснити самоаналіз діалогічного й монологічного мовлення та письма, визначити різні аспекти ділового англійського

мовлення, які необхідно вдосконалювати чи формувати, а в кінці – перевірити самостійну позааудиторну навчальну діяльність студентів. Під час заповнення цієї таблиці студенти усвідомлено та поступово зосереджують свою увагу на певних моментах оформлення власного ділового мовлення або мовлення своїх партнерів, контролюють свої дії та дії співрозмовників у процесі англомовного міжкультурного ділового усного та писемного спілкування, наприклад: “Я можу будувати висловлювання із урахуванням ступеня офіційності, контексту та стосунків (наприклад, у веденні ділового засідання) відповідно до ситуації ділового спілкування”; “Я можу писати резюме (автобіографію) (до 150 слів) або писати есе (до 200 слів)”.

Результати заповненої студентом таблиці самооцінювання зберігаються в окремій папці посібника (Self-assessment). Таким чином, таблиця самооцінювання покликана стимулювати студента розмірковувати над процесом планування, реалізації й оцінювання свого навчання і прогресу у вивченні ДАМ, повідомляти про англомовний міжкультурний досвід ділового спілкування, здобутий у процесі навчання або поза його межами. Таблиця самооцінювання має на меті заохочувати студентів до нових мовних і міжкультурних контактів; підвищувати мотивацію до володіння ДАМ; розвивати автономію студентів завдяки розвитку вмінь рефлексії, самооцінювання й планування власної самостійної діяльності.

Для планування й організації своєї власної навчально-пізнавальної діяльності під час удосконалення та формування англомовних компетентностей у діловому говорінні та письмі ми пропонуємо студентам економічних спеціальностей заповнювати *таблицю планування й досягнень* з ділового говоріння та письма (*My plans and achievements*). Ідею створення цієї таблиці ми запозичили у А. В. Долини (навчальний щоденник “My Plans and Achievements”) (Долина, 2011). У таблиці планування й досягнень студенти обов’язково записують дату; здійснюють самооцінювання результатів своєї позааудиторної навчальної діяльності; фіксують, що вони встигли / не встигли зробити за зазначений у таблиці період часу; підкреслюють, що додатково робили для досягнення поставленої мети згідно з модулем (рис. 2). Студент повинен регулярно відправляти викладачеві заповнену таблицю планування й досягнень за допомогою електронної пошти. Це значно полегшить процес контролю за СПРС під час навчання ДАМ.

Plans and achievements	
My plans and achievements in Business English	
Module 1. Ефективне ділове спілкування (Effective business communication)	
1. Я планую виконати завдання і надіслати звіт викладачеві до	(введіть дату)
2. За результатами виконання Module 1. мені слід працювати при оволодінні англомовним діловим говорінням та письмом над такими темами:	(визначте маркером та / або зазначте власку відповідь) ☐ Знайомства (Introducing yourself) ☐ Ділове інтерв'ю (Business interview) ☐ Резюме (CV) ☐ Ділова кореспонденція (зажа) (Cover letters)
3. У результаті опрацювання матеріалу REVIEW GOLDEN RULES FOR BUSINESSMEN цього циклу для мене виявилася новою інформація про:	(зазначте власку відповідь)
4. MY RESULTS свідчить про те, що:	(зазначте власку відповідь)
<ul style="list-style-type: none"> успішно було виконано (Satisfied): виникли труднощі з виконанням (Can be better): 	
5. За результатами порівняння CHECK та SEE PROGRESS мені ще слід працювати над:	(зазначте власку відповідь)
6. Мені вдалося вчасно виконати усі заплановані завдання	(покажіть маркером варіант відповіді) ☐ так 😊 ☐ залишилось виконати 1-2 вправи (завдання) 😐 ☐ ні 😞 (багато залишилося зробити)
7. Мені не вдалося вчасно виконати завдання і надіслати звіт, тому що:	(зазначте власку відповідь)
8. Для досягнення поставленої мети я також планую виконати наступні додаткові вправи:	(покажіть маркером) ☐ http://www.businessenglishhood.com/

Рис. 2. Приклад сторінки таблиці планування й досягнень студента

Також у МП є папка, в якій фіксуються результати роботи (My results) студента за кожним кроком (Step), розділом (Unit), тестом (Test) до певного модуля. Викладач може проглянути, як студент виконував / виконав вправи й завдання, бали за них тощо. В такий спосіб фіксується динаміка формування складників англомовних говоріння й письма засобами МП.

Отже, завдяки МП під час самостійного позааудиторного навчання студенти за певний проміжок часу створюють свій *портфоліо* (My self-study), до якого вони вкладають таблиці планування й досягнень (My plans and achievements), таблицю самооцінювання (My self-assessment), папки з аудіозаписами власних діалогів / монологів (My records) і з письмовими роботами (My Downloads), результати тестів, завдань і вправ (бали), оцінені й підраховані комп'ютерною програмою МП (My assessment). Ці папки вміщено у верхньому ряду МП (рис. 3).

Рис. 3. Головне вікно мультимедійного посібника

Під час СПРС з використанням МП доцільно проводити *рубіжний самоконтроль* (після опрацювання модуля). Для визначення темпу просування й здійснення самоконтролю і самооцінювання за результатами власної навчальної діяльності використовуються таблиця самооцінювання (My assessment), таблиця планування й досягнень (My plans and achievements), портфоліо.

Для того щоб студенти були спроможні здійснювати самоконтроль / взаємоконтроль й оцінювати результати своєї власної діяльності, вони повинні бути обізнаними з критеріями оцінювання. Критерії оцінювання зазвичай обговорюються й аналізуються на практичному занятті. Викладач надає приклад для застосування критеріїв оцінювання з ділового діалогічного й монологічного мовлення та письма під час самоконтролю та самооцінювання.

Так, контроль рівня сформованості вмій ділового діалогічного й монологічного мовлення та письма здійснюється під час виконання цілеспрямованих завдань. Контроль здійснюється поетапно, в тій самій послідовності, що й навчання: від рецептивного етапу до творчого етапу. На *рецептивному* етапі об'єктами контролю ділового діалогічного й монологічного мовлення та письма є навички оперування мовним / мовленнєвим матеріалом. Ключами для самоконтролю в МП є друковані чи/та звукові засоби (фонограма та відеофонограма),

варіанти діалогів / полілогів, монологів і письмових текстів (звітів, есе, листів тощо). На *репродуктивно-продуктивному* етапі для перевірки результатів викладач звертає увагу на формальні показники реалізації ділового діалогічного й монологічного мовлення та письма.

Добір критеріїв залежить від завдання й об'єктів контролю в МП. Наприклад, одним із критеріїв є різноманітність вживання мовних засобів, особливо лексичних одиниць, фразеологічних сполучень тощо. До того ж, оцінюючи ділове діалогічне мовлення студентів, доречно враховувати відповідність висловлювання поставленій темі й ситуації; вміння поєднувати різні типи міні-діалогів; вміння розв'язувати поставлене комунікативне завдання під час спілкування в діловому діалогічному мовленні (висловити свою думку, заперечити, попросити). Оскільки для певної ситуації спілкування (наприклад, в етикетній або світській бесідах, де не можна говорити про політику, гроші) існують запитання-табу, треба перевіряти вміння ставити коректні (уточнювальні) запитання та здатність до пошуку відповідей на поставлені запитання; доцільне також використання мовленнєвих й етикетних форм.

Ключем для самоконтролю є друковані чи/та звукові варіанти діалогів-зразків у МП і звукозаписи діалогів студентів.

Критеріями оцінювання ділового монологічного мовлення є відповідність темі / ситуації ділового мовлення, використання засобів міжфразового зв'язку, вживання різноманітних мовленнєвих зразків; мовна (лексична, граматична й фонетична) коректність і кількість висловлювань, продукованих за певний час.

Ключем для самоконтролю є друковані чи/та звукові варіанти монологів-зразків у МП і звукозаписи монологів студентів.

Критерії оцінювання письма можуть збігатися з критеріями оцінювання ділового говоріння, оскільки їх поєднує продуктивність мовлення. До критеріїв оцінювання рівня сформованості у майбутніх економістів умінь англomовного ділового письма відносимо змістовність висловлювання; логічність і зв'язність викладу; мовну правильність; адекватну стилістичну забарвленість; чітку композиційну побудову; обсяг письмової роботи.

Ключем для самоконтролю є друковані варіанти зразків текстів ділового характеру, їхніх уривків у МП тощо.

На *творчому* етапі акцентується комунікативний аспект говоріння / письма згідно із ситуацією ділового спілкування АМ.

Англійське ділове діалогічне й монологічне мовлення оцінюється залежно від типу / виду діалогу й монологу згідно з ситуацією ділового спілкування. Так, для оцінювання рівня розвитку вмінь продукувати співбесіду / дискусію / інтерв'ю з доповідачем ми виділяємо відповідність ситуації ділового спілкування; відносну правильність мовлення; аргументованість; ініціативність; спонтанність, ситуативність, творчість; орієнтацію на партнера.

Об'єктами оцінювання рівня сформованості англomовної компетентності в діловому монологічному мовленні є вміння реалізувати різні типи монологу згідно із ситуаціями ділового спілкування. Наприклад, критеріями оцінювання рівня розвитку вмінь продукування доповіді-презентації й монологу-звіту (звітування) є 1) дотримання жанрово-структурної організації монологу; 2) цілеспрямованість і цільність (доповіді, звіту, презентації); 3) адекватність і повнота розкриття теми (доповіді, звіту, презентації); 4) логічна зв'язність висловлювання; 5) зверненість; 6) мовна коректність; 7) правильність розуміння запитань аудиторії й відповідність змісту відповідей поставленим запитанням; 8) темп мовлення; 9) обсяг мовлення й час продукування монологу (3–5 хв.); 10) наявність елементів творчості, зокрема використання технічних і нетехнічних засобів (Авсюкевич, 2009; Биконя, 2015; Черниш, 2013).

Для оцінювання рівня розвитку вмінь продукування монологу головуючого на засіданні, доповіді-презентації, монологу-звіту (звітування) пропонуємо такі критерії: 1) відносна

правильність ділового монологічного мовлення; 2) логіко-композиційна оформленість монологу; 3) змістовність (повнота викладу, аргументованість, узагальненість, ілюстрація прикладами, доцільність інформації); 4) використання лексики ДАМ; 5) використання візуальних (технічних / нетехнічних) засобів.

Перераховані вище критерії оцінювання ділового діалогічного й монологічного мовлення, на нашу думку, ускладнюють і певною мірою переобтяжують навчання й оцінювання. Особливо складно оцінити готовий продукт (у нашому випадку, діалог / монолог певного функціонального типу) засобами МП. Це завдання є складним не тільки для викладача, але й для програміста (розробити й убудувати в МП програму для оцінювання діалогу / монологу). Тому критерії можуть варіюватись залежно від етапів навчання ділового англійського діалогічного й монологічного мовлення засобами МП.

Як уже зазначалось раніше, в МП ми пропонуємо студенту здійснювати запис на плівку власного мовлення, для того, щоб в подальшому викладач та і сам студент мали можливість проаналізувати мовлення.

До критеріїв оцінювання рівня сформованості у майбутніх економістів умінь англійського ділового письма відносимо змістовність висловлювання; логічність і зв'язність викладу; мовну правильність; адекватну стилістичну забарвленість; чітку композиційну побудову; обсяг письмової роботи.

У СПРС засобами МП студенти можуть здійснювати само- й взаємооцінювання своїх письмових текстів за ключем самоперевірки. На продуктивному етапі планується, що студент архівує свій письмовий продукт в окремий файл/папку в МП і відсилає на перевірку викладачеві (рис. 4). Викладач згідно з визначеними раніше критеріями перевіряє роботу, виставляє бали, записує зауваження й обговорює результати СПРС на заняттях. Результати взаємоперевірки студентів передбачають порівняння своїх балів з балами, виставленими їхніми колегами / партнерами.

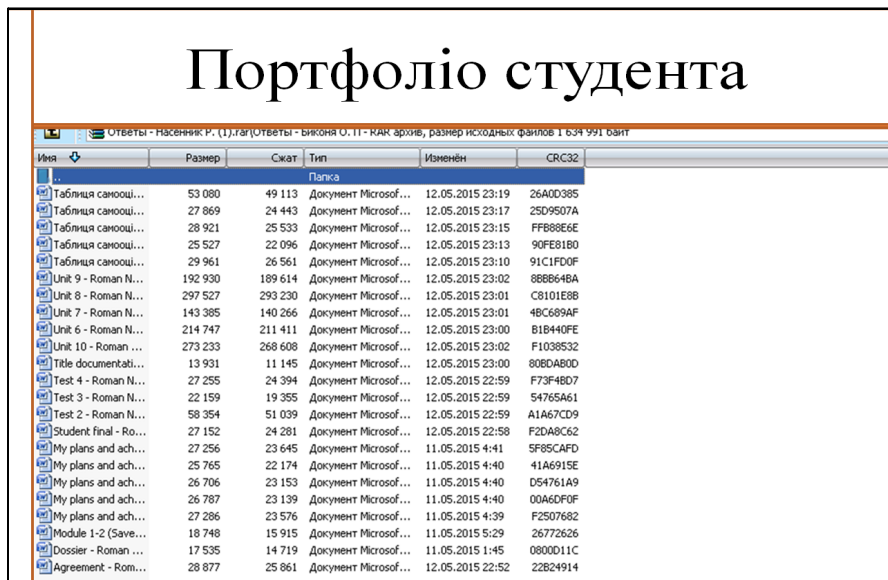

Рис. 4. Приклад самостійної роботи студента

Самоперевірку рівня сформованості лексичних і граматичних навичок у продуктивних видах мовленнєвої діяльності ДАМ доцільно здійснювати за допомогою ретельного аналізу власного письмового продукту (в діловому письмі) й аудіозапису власного мовлення

(в діловому говорінні) з подальшим аналізом разом із викладачем / взаємоаналізом разом із співрозмовником(ами). Для цього в МП передбачено друковані й звукові ключі для самоперевірки й самооцінювання студентів.

Висновки. Таким чином, під час СПРС доцільно здійснювати *поточний і модульний (рубіжний)* самоконтроль рівня володіння майбутніми економістами англомовними продуктивними компетентностями в діловому спілкуванні з використанням МП. Для поточного самоконтролю надано вербальні й невербальні, аудіо-, відео- й друковані ключі. Засобом самоконтролю й самооцінювання рівня володіння майбутніми економістами англомовними продуктивними компетентностями в діловому спілкуванні є таблиця самооцінювання (Self-assessment), таблиця планування й досягнень (Plans and achievements) і портфоліо (My self-study).

Критерії оцінювання рівня сформованості англійського ділового діалогічного й монологічного мовлення та письма, зокрема під час продукування різних видів / типів діалогів і монологів і письмових текстів ділового характеру надаються студентам заздалегідь перед виконанням вправ і завдань у МП.

Самостійне позааудиторне навчання студентів економічних спеціальностей ділового англомовного говоріння та письма з використанням МП здійснюється протягом рецептивного, репродуктивно-продуктивного й творчого етапів.

Перспективи подальших розвідок. Наступний етап нашого дослідження передбачає розгляд питань, пов'язаних з розробленням тестових завдань у МП як засобів контролю, зокрема обґрунтування відмінностей у структурі мультимедійного тестового завдання для МП порівняно з аналогічним завданням паперового підручника.

ЛІТЕРАТУРА

- Авсюкевич, Ю. С. (2009). *Методика навчання презентації англійською мовою студентів економічних спеціальностей* (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ, Україна.
- Биконя, О. П. (2015). *Організація самостійної позааудиторної роботи з англійської мови студентів економічних спеціальностей*. Чернівці: Видавництво ЧНТУ.
- Долина, А. В. (2011). *Методика вдосконалення фонетичної компетенції у майбутніх учителів англійської мови у самостійній роботі* (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ, Україна.
- Коньшева, А. В. (2004). *Контроль результатів обучения иностранному языку*. Минск, Республика Беларусь: Издательство: КАРО; Четыре четверти.
- Черниш, В. В. (2013). *Методика формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англомовної компетенції в говорінні*. Київ: Ленвіт.

REFERENCES

- Avsiukevych, Yu. S. (2009). *Metodyka navchannia prezentatsii anhlijs'koiu movoiu studentiv ekonomichnykh spetsial'nostej* (Kandydats'ka dysertatsiia). Kyivs'kyj natsional'nyj lnhvistychnyj universytet, Kyiv, Ukraina.
- Bykonja, O. P. (2015). *Orhanizatsiia samostijnoi pozaaudytornoi roboty z anhlijs'koi movy studentiv ekonomichnykh spetsial'nostej*. Chernihiv: Vydavnytstvo ChNTU.
- Dolyna, A. V. (2011). *Metodyka vdoskonalennia fonetychnoi kompetentsii u majbutnikh uchyteliv anhlijs'koi movy u samostijnij roboti* (Kandydats'ka dysertatsiia). Kyivs'kyj natsional'nyj lnhvistychnyj universytet, Kyiv, Ukraina.
- Konysheva, A. V. (2004). *Kontrol' rezul'tatov obuchenya ynostrannomu iazyku*. Mynsk, Respublyka Belarus': Yzdatel'stvo: KARO; Chetyre chetverty.
- Chernysh, V. V. (2013). *Metodyka formuvannia u majbutnikh uchyteliv profesijno oriientovanoi anhlomovnoi kompetentsii v hovorinni*. Kyiv: Lenvit.